

ПРЕДЛОГ-ПРОГРАМА ЗА РАБОТА ЗА
2013 ГОДИНА

Ноември 2012

Врз основа на член 9 од “Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија“ (Сл. Весник на РМ, бр. 62/2005) и член 23 од Статутот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Управниот Одбор на Агенцијата за енергетика на Република Македонија на 50-та седницата одржана на 30.11.2012 година донесе:

**Предлог-Програма за работа на Агенцијата за енергетика на
Република Македонија за 2013 година**

I

Средствата за работа на Агенцијата за енергетика за 2013 година во вкупен износ од 7.715.000,00 денари се планирани во Буџетот на Република Македонија за 2013 година на сметка 637, раздел 10001-Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31-Агенција за енергетика.

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика за 2013 година планирани се и средства на сметките: 631-расходи од услуги на буџетски корисници во износ од 400.000,00 денари, 787-расходи од самофинансирачки дејности во износ од 400.000,00 денари и на 785-расходи од донации во износ од 2.000.000,00 денари, со што вкупните планирани средства за реализација на Програмата за работа за 2013 година изнесуваат 10.515.000,00 денари.

II

Планираните средствата од точка I став 1 во износ од 7.715.000,00 денари ќе се користат за реализација на редовните активности на Агенцијата за енергетика:

1. Обезбедување на целосна правно-економска и техничка поддршка на домашните и странски инвеститори во областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија, во сите фази на реализација на проектите.

Рок: Спроведувањето на активностите ќе се одвива во текот на 2013 година.

Индикатори за успешност: Обезбедени квалитетни и навремени услуги за потребите на најмалку 30 потенцијални инвеститори, со очекување дека најмалку 5 од нив ќе донесат одлука за отпочнување на процесот на инвестирање пред се во областа на производството на електрична енергија од обновливи извори на енергија.

2. Издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и високоефикасни комбинирани постројки, одобренија за мерење на потенцијалот на ветерната енергија, потврди за исполнување на критериумите за стекнување на статус на повластен производител, мислења по поднесени тригодишни предлог програми за енергетска ефикасност на единиците на локалната самоуправа и упис во регистри во согласност со Законот за енергетика и релевантната подзаконска регулатива.

2.1 Упис во регистарот на постројки кои користат обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија, согласно член 4 од “Правилник за обновливи извори на енергија“ (Сл. Весник на РМ бр.113/2011 од 25.08.2011 година).

Рок: Се очекува уписот на постројките во регистарот на постројки кои користат обновливи извори на енергија да се одвива со зголемена динамика и во текот на 2013 година.

Индикатори за успешност: Целосно применети одредбите од „Правилник за обновливи извори на енергија,“ (Сл. Весник на РМ бр.113/2011).

2.1.1 Издавање потврди на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија во постапката за издавање на решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, како потврда дека постројката е изградена и ги исполнува специфичните услови и инсталирана моќност, утврдени со “Одлука за вкупна инсталирана моќност на повластени производители“ (Сл. Весник на РМ бр.100 од 25.07.2011 година) и “Уредба за повластени тарифи за електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија“ (Сл. Весник на РМ бр. 176/11 од 21.12.2011 година) и член 151 став 9 од “Закон за енергетика“ (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011).

Рок: Агенцијата за енергетика е должна да издаде потврда во рок не подолг од 15 дена од денот на поднесување на барањето.

Индикатори за успешност: Целосно применети одредбите од „Правилник за повластени производители на електрична енергија од обновливи извори на енергија,“ (Сл. Весник на РМ бр.18/2012)

2.2 Издавање одобренија за мерење на потенцијалот на ветерната енергија согласно член 13 од “Правилник за обновливи извори на енергија“ (Сл. Весник на РМ бр.113/2011 од 25.08.2011 година).

Рок: Одобренијата ќе се издаваат во текот на 2013 година врз основа на интересот и барањата на клиентите, но не се очекува зголемување на интересот на баратели во оваа област.

Индикатори на успешност: Целосно применети одредбите од „Правилник за обновливи извори на енергија,“ (Сл. Весник на РМ бр.113/2011 од 25.08.2011 година).

2.3 Издавање, пренесување и одземање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, согласно член 18 и водење на регистар за издадени, пренесени и одземени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија согласно член 24 од “Правилник за обновливи извори на енергија“ (Сл. Весник на РМ бр.113/2011 од 25.08.2011 година) како и основање, одржување и обновување на регистар на високоефикасни комбинирани постројки, врз основа на член 5, издавање, пренесување и одземање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки, врз основа на член 13 и водење на регистар за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки врз основа на член 19 од “Правилник за високоефикасни комбинирани постројки“ (Сл. Весник на РМ бр.128/2011 од 21.09.2011 година). Не се очекува активност во оваа област, но доколку има барања за издавање на овој тип на документи и воведување во соодветните регистри, Агенцијата за енергетика е подготвена целосно и навремено да одговори.

Рок: 2013 година и понатаму.

Индикатори за успешност: Целосна примена на регулативата од оваа област.

2.4 Издавање на мислења по тригодишните општински предлог-програми за енергетска ефикасност, со цел истите да бидат донесени од советите на единиците на локална самоуправа, согласно член 132 став 1 од “Закон за енергетика“ (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011).

Рок: Агенцијата за енергетика во 2013 година во законски рок ќе издава мислење по доставените општински предлог-програми за енергетска ефикасност за период од три години, за оние општини кои според член 193 став 5 од “Законот за енергетика“ (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011) се должни да ги донесат тригодишните програми за енергетска ефикасност најдоцна до 16.02.2013 година.

Индикатори за успешност: Целосна примена на регулативата во оваа област.

2.4.1 Изготвување на Извештај за усогласеноста на тригодишните програми за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа со Стратегијата за енергетска ефикасност и Акциониот план за енергетска ефикасност, врз основа на член 132 став 4 од “Закон за енергетика“ (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011).

Рок: Агенцијата за енергетика најдоцна 30 дена од денот на доставување на секоја поединечна програма од единиците на локалната самоуправа ќе достави Извештај до Министерството за економија за усогласеноста на програмата со Стратегијата за енергетска ефикасност и Акциониот план за енергетска ефикасност.

Индикатори за успешност: Целосна примена на регулативата во оваа област.

2.4.2 Изготвување на збирен извештај од доставените годишни планови за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа врз основа на член 132 став 5 од “Закон за енергетика“ (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011).

Рок: Агенцијата за енергетика ќе го достави збирниот извештај за 2012 година до Министерството за економија, најдоцна до 31 Мај 2013 година.

Индикатори за успешност: Изготвување и доставување на збирен извештај.

3. Подготвување на Енергетски биланс на Република Македонија, врз основа на член 12 став 3 од “Законот за енергетика“ (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011) и член 4 од “Правилник за енергетски биланси и енергетска статистика“ (Сл. Весник на РМ бр.138/2011 од 05.10.2011 година).

Рок: Енергетскиот биланс на Република Македонија за период 2014-2018 година ќе биде изгoten до 31.10.2013 година.

Индикатори за успешност: Изготвен Енергетски биланс за период 2014-2018 година и доставен до Министерството за економија во законскиот рок.

3.1 Подготвување на конечната верзија на Извештајот за реализација на Енергетскиот биланс на Република Македонија за претходната година, врз основа на член 5 став 2 од “Правилник за енергетски биланси и енергетска статистика“ (Сл. Весник на РМ бр.138/2011 од 05.10.2011 година).

Рок: Извештајот за реализација на Енергетскиот биланс за 2012 година ќе биде изгoten до 28 февруари 2013 година.

Индикатори за успешност: Подготвена конечна верзија на Извештајот за реализација на Енергетскиот биланс за 2012 година и доставена до Министерството за економија во законскиот рок.

3.2 Учество во подготвување на квартални извештаи за реализација на Енергетскиот биланс за тековната година, врз основа на член 5 став 4 од “Правилник за енергетски биланси и енергетска статистика”, (Сл. Весник на РМ бр.138/2011 од 05.10.2011 година).

Рок: Учество во подготвка на кварталните извештаи за реализација на Енергетскиот биланс за 2013 година ќе се врши во соработка со Министерството за економија, со цел нивна подготвка најдоцна за 20 дена по истекот на секој квартал во 2013 година.

Индикатори за успешност: Учество во подготвката на 4 (четири) квартални извештаи.

4. Учество во подготвка на вториот Национален акционен план за енергетска ефикасност врз основа на член 131 став 2 од “Закон за енергетика” (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011), како и извршување на проценка за остварените кумулативни заштеди на енергија до 2013 година, врз основа на член 131 став 5 и член 4 став 4 од “Уредба за индикативни цели за заштеда на енергија во Република Македонија” (Сл. Весник на РМ бр.112/2011 од 24.08.2011 година).

Рок: Агенцијата за енергетика ќе учествува во подготвка на вториот Национален акционен план за енергетска ефикасност, со примена на методологиите за мерење и верификација на остварените заштеди на енергија ќе го подготви годишниот извештај за остварените кумулативни заштеди на енергија постигнати до 2012 година.

Индикатори за успешност: Целосно оспособување на вработените во Агенцијата, за примена на методологиите, учество во изработка на вториот Национален извештај и негово доставување до Министерството за економија до 31.03.2013 година.

5. Организирање на обуки и полагање на испити за енергетски контролори и обуки за усвршување на контролорите според програми за обука и полагање на испити, изгответи од Агенцијата за енергетика, а одобрени од Министерството за економија, врз основа на член 137 став 9 од “Закон за енергетика” (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011).

Рок: Агенцијата за енергетика ќе подготви програми за обуки, ќе организира обуки со полагање на испити и обуки за доусвршување за енергетски контролори, согласно одредбите од Правилникот за енергетска контрола.

Индикатори за успешност: Спроведување на 2 обуки за најмалку 30 енергетски контролори доколку Правилникот за енергетски контроли да биде донесен од Министерството за економија во првиот квартал од 2013 година.

5.1 Изработка на збирен извештај за извршените енергетски контроли во јавниот сектор, надлежните министерства и единиците на локална самоуправа од овластени лица, за претходната календарска година врз основа на член 134 став 4 од “Закон за енергетика” (Сл. Весник на РМ бр.16/2011 и 136/2011).

Рок: Збирниот извештај за извршени енергетски контроли во претходната година, Агенцијата за енергетика го доставува до Министерството за економија до 30. 06.2013 година.

Индикатори за успешност: Изготвен збирен извештај за извршени енергетски контроли врз основа на доставени збирни извештаи од лицата од јавниот сектор, надлежните министерства и единиците на локална самоуправа до Агенцијата за енергетика најдоцна до крајот на февруари 2013 година.

6. Активности на Агенцијата за енергетика кои произлегуваат од обврските за реализација на домашни и странски донаторски проекти кои **немаат директни фискални импликации** врз Буџетот на Република Македонија за 2013 година.

6.1 Проект за создавање средина за воведување на енергетска ефикасност во градежниот сектор во Република Македонија

За реализација на проектот, на 15.09.2009 година, беше потписан Договор помеѓу Министерството за економија и донаторот АДА-Австрија, како и Сервисен Договор, потписан на 15.01.2010 година, помеѓу Министерството за економија, Агенцијата за енергетика на Република Македонија и Агенцијата за енергетика на Република Австрија. Заради технички проблеми кои се појавија во средината на 2010 година проектот беше прекинат, а и покрај напорите на сите инволвирани страни, проблемите не беа надминати ниту во 2011 ниту во 2012 година. Врз основа на информацијата од Министерството за економија бр. 12-8756/1 од 24.10.2012 година се очекува затворање на овој проект и повраток на преостанатите 542.000 евра од девизната и 461.514 денари од денарската сметка на донаторот АДА Австрија.

Рок: Затворање на проектот и повраток на средствата на донаторот се очекува во првиот квартал на 2013 година.

Индикатори за успешност: Затворање на проектот и повраток на средствата врз основа на Упатството за отворање и затворање на девизни сметки на Министерството за финансии.

6.2 Проект за воспоставување на база на податоци за потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија

Спроведувањето на проектот се реализира врз основа на Меморандум за соработка, потписан на 25.02.2009 година, помеѓу Министерството за економија и Италијанското Министерство за животна средина, земја и море, со кој се обезбедуваат 70.000 евра донаторски средства како поддршка на "Проектот за одржлива енергија" финансиран од ГЕФ грантот, а управуван од Светска Банка. ГЕФ проектот предвидуваше набавка на 4 мерни станици за мерење на потенцијалот на ветерната енергија и обезбедување на систем за мерење на потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија.

Преку проектот, кој го спроведува Агенцијата за енергетика, во 2012 година требаше да се набави една мерна станица за мерење на потенцијалот на ветерна енергија, поставување на опремата и обработката на измерените податоци во период од 3 години. Во 2010 година извршено е реструктуирање на ГЕФ проектот при што проектната единица за спроведување на проектот премина од Агенцијата за енергетика во Министерството за економија. Во 2012 година, преку ГЕФ проектот, се набавени и инсталирани 5 мерни станици за мерење на потенцијалот на ветерна енергија, а потпишан е и договор со Факултетот за електротехнички и информатички технологии-Скопје за начинот на користење на мерната опрема и формата и постапката за обработка на податоците од мерните станици за мерење на потенцијалаот на ветерната енергија.

Рок: Изборот на најдобар понудувач, според процедурите на Светска Банка и потпишување на договор за обработка на податоците во период од три години и изработка на студија за исплатливост врз основ на мерењата во последните две години, треба да се реализира во првото тромесечие од 2013 година. Агенцијата за енергетика ќе продолжи со спроведувањето на проектот во наредните 3 години односно од 2013 до 2015 година.

Индикатори за успешност: Редовно и квалитетно функционирање на мерната опрема за потенцијалот на ветерна енергија како и овозможување на континуирано работење на системот за собирање и обработка на податоци.

6.2.1 Инфо центар за енергетика

Како резултат на потпишаниот Анекс на Меморандумот за разбирање помеѓу Министерството за економија на Република Македонија и Министерството за животна средина земја и море на Република Италија на ден 15.07.2012 година се овозможи официјализирање на постоењето и продолжување на активностите на Инфо центарот за енергетика и во 2013 година.

Рок: Опслужувањето на клиентите со информации за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија ќе продолжи да се одвива и во 2013 година.

Индикатори за успешност: Оперативно работење на информативниот центар со клиенти од сите сектори, а пред се со приватниот сектор односно граѓаните на градот Скопје и пошироко. Одржување на 12 експертски средби со околу 300 учесници на најактуелни теми од областа на енергетиката.

6.3 Проект за градење капацитети во градежниот сектор

Проектот за градење капацитети во градежниот сектор во Македонија-“BUILD UP Skills MK“ се финансира од Европската Унија - Извршната Агенција за компететивност и иновативност на Европската Унија (EACI).

Агенцијата за енергетика на Република Македонија заедно со Стопанска Комора на Македонија како координатор, Градежниот Институт “Македонија“ АД, НВО Креација и Факултетот за електротехника и информациски технологии, го спроведува Проектот Build up skills - (Градење капацитети во градежниот сектор во Македонија), поддржан од програмата на Европската Комисија ЦИП - Интелегентна енергија Европа која е дел од Европската иницијатива за подготовка на градежната индустрија за градење на енергетски ефикасни објекти. Договорот за грант за реализација на проектот бр.IEE./12/BWI/425/SI2.623225 од 05.06.2012 година е потписан помеѓу Стопанска Комора на Република Македонија и Европската Комисија ЦИП - Интелегентна енергија Европа.

Рок: Проектот ќе се спроведува 18 месеци односно до крајот на 2013 година.

Индикатори за успешност: Изработка на анализа на постојните состојби во градежниот сектор и дефинирање на професионални квалификации и модули за надградба и дообука на работниците во областа на градење и реконструкција на енергетски ефикасни објекти.

III

Агенцијата за енергетика ќе достави извештај со финансиски показатели до Владата на Република Македонија за реализација на Програмата, како и за постигнатите резултати и образложение за евентуалните отстапувања од планираните активности, заклучно со 31.01.2014 година.

IV

Оваа програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува по добивањето на согласност од Владата на Република Македонија.

Скопје, 30.11.2012 година

Претседател на Управен Одбор
Илија Андонов

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ПРОГРАМАТА

Врз основа на член 9 од Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија (Сл. Весник на РМ број 62/2005) и член 23 од Статутот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Управниот Одбор на Агенцијата за енергетика на Република Македонија на 50-та седница одржана на 30.11.2012 година ја донесе Предлог-Програмата за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2013 година.

Средствата за работа на Агенцијата за енергетика за 2013 година во вкупен износ од 7.715.000,00 денари, се предвидени во Буџетот на Република Македонија за 2013 година на сметка 637, раздел 10001- Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31 - Агенција за енергетика.

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика за 2013 година се предвидени и средства на сметката 631-расходи од услуги на буџетски корисници во износ од 400.000,00 денари, 787-расходи од самофинансирачки дејности во износ од 400.000,00 денари и на сметка 785-расходи од донации во износ од 2.000.000,00 денари, со што вкупните расположиви средства за реализација на Програмата за работа за 2013 година изнесуваат 10.515.000,00 денари, што е прикажано во наредната табела.

ПРЕДЛОГ-БУЏЕТ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕНЕРГЕТИКА ЗА 2013 ГОДИНА			Во (илјади) денари
1	40	Плати, наемници и надоместоци за вработените	2.880
1.1	401	Основни плати	2.100
1.2	402	Придонеси за социјално осигурување	780
2	42	Стоки и услуги	4.835
2.1	420	Патни и дневни расходи	310
2.2	421	Комунални услуги, греене, комуникација и транспорт	400
2.3	423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправки	130
2.4	424	Поправки и тековно одржување	320
2.5	425	Договорни услуги	3.500
2.6	426	Други тековни расходи	175
3	637	Вкупно буџетски средства	7.715
4	631	Расходи од услуги на буџетски корисници	400
5	785	Расходи од донации	2.000
6	787	Расходи од самофинансирачки дејности	400
		Сé Вкупно (3+4+5+6)	10.515

Одобрените средства за реализација на Програмата за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2013 година се доволни да се спроведат минималните предвидени програмски активности, без можност за поголеми развојни активности, вработување на адекватен број на нови лица со исполнување на прописите за соодветна и правична застапеност на заедниците, редовна потребна обука и специјализација на постоечкиот персонал и создавање на можности за целосно исполнување на задачите и обврските кои се дефинирани и произлегуваат од „Законот за

енергетика,, „Законот за основање на Агенцијата за енергетика,, и бројните правилници во областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија.

Со донесување на „Законот за енергетика,, (Сл.Весник на РМ бр.16/2011 од 16.02.2011 година) и бројната секундарна легислатива која следеше, на Агенцијата за енергетика и беа доделени бројни комплексни надлежности. За нивно успешно извршување се потребни дополнителни буџетски средства за 2013 година, пред се за нови вработувања, во согласност со прописите за соодветна и правична застапеност на заедниците како и обучување на персоналот, за што ќе биде поднесена иницијатива и барање во тек на буџетската година.

Како резултат на барањата за неопходни вработувања на стручни лица, од 2011 и 2012 година, со заклучок од деведесет и првата седница на Владата на Република Македонија бр.41-7431/1 одржана на 20.10.2012 година, се создадоа услови за вработување на едно лице-сметководител. Оваа иницијатива и барањето за согласност до Министерството за финансии, како и спроведувањето на постапката за вработување, по добивање на согласност, ќе заврши до крајот на 2012 година. Сепак, останува потребата за вработување на нови електро и машински инженери како и друг потребен персонал, и за истата ќе се залагаме и во 2013 година.

Одобрените буџетски средства за 2013 година се во рамките на препораките на Министерството за финансии за подготовка на буџетскиот циркулар односно истите се во рамките на одобрените средства во претходните две години иако работните задачи и надлежностите на Агенцијата за енергетика се повеќекратно зголемени.

Во образложението на Програмата за работа за 2013 година потенцираме дека и во 2013 година останува одреден број на ризични активности од аспект на извршување на работните задачи со ограничен број на извршители и недоволен степен на обученост на персоналот. Без исполнување на нашите барања за нови вработувања и квалитетни обуки за вработените недоволно квалитетно би се извршиле:

- работните задачи општо поврзани со гаранциите за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и високоефикасни комбинирани постројки нивно издавање, пренесување и одземање,
- подготовкa на Енергетскиот биланс на Република Македонија следствено и кварталните извештаи за реализација на истиот,
- извршување на проценка за остварените кумулативни заштеди на енергија според Уредбата за индикативни цели за заштеда на енергија во Република Македонија со примена на методологиите за пресметки,
- издавање на мислења по тригодишните предлог-програми и едногодишните планови за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа,
- изработка на наставни планови, организирање на обуки и полагање на испити на енергетските контролори и подготвување на извештаи за реализација на енергетските контроли во јавниот сектор, надлежните министерства и единиците на локална самоуправа,
- издавање на потврди на Регулаторната комисија за исполнување на условите на постројката во врска со специфичните услови, инсталацијата моќност и

повластените тарифи за електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија,

Горе наведените активности односно нивно целосно, навремено и квалитетно извршување ќе претставуваат сериозен предизвик, но и реален ризик во работењето, ако се земе во предвид дека во Агенцијата за енергетика редовно вработени се само 5 лица.

Во 2012 година Агенцијата за енергетика ги донесе тарифниците за услуги поврзани со дел од областа на обновливите извори, а во 2013 година се планира иницијатива за проширување на тарифниците со услуги за издавање на одобренија за мерење на ветерна енергија и други видови на обновливи извори на енергија, издавање на овластувања за енергетски контролори, издавање мислења по тригодишните програми и годишните планови за енергетска ефикасност на единиците на локалната самоуправа и друг вид на неспецифицирани услуги.

Учество на Агенцијата за енергетика во спроведување на домашни и странски донаторски проекти во 2013 година ќе се сведе на два проекти: Формирање на база на податоци за ветер во Република Македонија финансиран од Италијанското министерство за животна средина, замја и море и Проектот за градење капацитети во градежниот сектор „BUILD UP Skills MK“, кој се финансира од Европската Унија, образложени во Предлог Програмата за работа за 2013 година. Напоменуваме дека аплицирањето на нови проекти, самостојно или во соработка со други институции, интензивно ќе продолжи и во 2013 година.